

♀; VIII. f; au ♀), Degeerii SUND. (II. VIII. au ♀) — Tetragnatha extensa L. (ae f), Solandrii SC. (IV. + VIII. f) — Mangora acalypha WALCK. (IV.) — Araneus dromedarius WALCK. (II. f), folium SCHRANCK (IV. f), diadematus CLERCK. (ae f; VIII. ♀), alsine WALCK. (M.), cucurbitinus CLERCK. (IV. f), umbraticus CLERCK. (VIII. ♀), ixobolus THOR. (VIII. ♂; au. ♀), (Singa) nutidulus C. L. KOCH. (II. + IV. f).

Thomisidae. Pistius truncatus PALLAS. (au. f). — Misumena vatia CLERCK. (II. f; ae ♂), tricuspidata FABR. (II. + IV. ♂; VIII. f) — Oxyptila trux BLACKW. (ae ♂), scabricula WESTR. (II. ♀; au ♂), praticola C. L. KOCH. (IV. f) — Xysticus cristatus CLERCK. (IV. ♂ f), lateralis HAHN. (au f), ulmi HAHN. (IV. ♀; VIII. + au. f), striatipes L. KOCH. (ae f.) — Philodromus dispar WALCK. (au. f), poecilus THOR. (VII. VIII. au f), aureolus CLERCK. (sensu latiore) (IV. + au f.)

Clubionidae. Micrommata virescens CLERCK. (IV. f.) — Clubiona phragmitis C. L. KOCH. (IV. VIII. ♂; au ♀), lutescens WESTR. (II. ♀), similis L. KOCH. (II. ♂♀), pallidula CL. (ae ♀), subtilis L. KOCH. (au ♂♀). — Zora spinimana SUND. (au f). — Micaria pulicaria SUND. (au ♂).

Agelenidae. Argyroneta aquatica CL. (VIII. ♀; au ♂ f). — Tegenaria Derhamii SCOP. (IV. f; ae ♀; au f). — Antistea elegans BL. (au ♀).

Pisauridae. Pisaura mirabilis CL. (II. IV. f; ae ♀; au f.)

Lycosidae. Lycosa proxima C. L. KOCH. (VIII. ♀), amentata CLERCK. (IV. ♂♀.) — Tarentula trabalis CLERCK. (M.) ruricola DEG. (II. VIII. ♀; au f), leopardus SUND. (IV. + au f; VIII. ♂ f), hygrophila THOR. (VIII. ♀), piratica CLERCK. (VIII. ♀; au f), latitans BLACKW. (VIII. ♀; au f).

Oxyopidae. Oxyopes ramosus PANZ. (M.)

Attidae. Synageles venator LUC. (IV. ♂). — Heliophanus cupreus WALCK. (ae ♀), auratus C. L. KOCH. (au f). — Salticus zebraneus C. L. KOCH. (ae ♀.) — Marpissa radiata GRUBE. (au ♂; M.) — Philaeus chrysops var. bilineata WALCK. (M.) — Sitticus pubescens F. (IV. ♀; ae ♂♀.) — Euophrys aequipes O. P. CAMBR. (M.) — Ballus depressus WALCK. (II. f.)

Különfélék.

Utilevel Kis-Ázsiából. — Angora, 1911 április 8-án. — Régi igazság az, hogy az idő rendszerint akkor szokott a legkellemetlenebb lenni, mikor a legszebb időre volna szükség. Ezt az igazságot fájdalmasan tapasztaltam, a mikor az anatóliai vasutról vettem az

első pillantást az angorai völgyre, hol meglehetősen hosszú időt kellett töltenünk. A merre a szem ellát, mindenütt hó, mely nem egy helyen méternyi magasságot is elér, kopasz fák ágait lobegteti a metsző szél, az állat-életet egyedül a mi varjainkat helyettesítő szarkák seregei képviselik. Tipikus téli kép, mely a téli sportok kedvelőjét örömmel töltené el, de nem az entomológust, a ki itt szép meleg napokat várt, melyek a rovarok légióit keltik életre. A helybeli törökök bizonyossága szerint ilyen zord télre még legüreggebbjeik sem emlékeznek.

Szerencsére a tél érkezésünk után nem sokáig tartott. A mint a nap csak kissé előbukkant, intenzív melege szinte szemelláthatólag fogyasztotta a hó foltokat, a város melletti folyók messzire kiléptek ember által sohasem szabályozott medrükből, magasan elárasztva a réteket vízzel. Még ez az idő sem nagyon kedvezett a gyűjtőnek, de legalább alaposan megtekinthettem a várost, mely pedig az érdeklődést nagyon is megérdemli.

Nagy multú és nagy jövőjű hely ez. Mozgalmas története folyamán volt görög, perzsa, római város, míg most jellegzetes keleti város, de a melyben az európai kultúra lépésről-lépésre halad előre.

Fénykorát a római és a byzánzi időkben élte; Augustus császár pompás épületekkel díszítette, melyek talán daczoltak volna az idővel, de a török barbarizmussal szemben nem bírtak ellenállni. Ma e szép idők emlékei mind romok, melyeknek diszesen faragott követ, oszlopaít rongyos török viskók falaiban lehet vizionlátni.

Különben most a város hihetetlenül girbe-görbe utcákból, egymástetejére, össze-vissza épített házcsoportokból áll, melyeken szépen látható az obligát keleti piszok és a közökben a koncon verekedő kóbor kuttyák seregei.

Egy expedíciónak különben kitünő kiindulási helyül kinálkozik. Lévén vasuti végállomás, minden európai tárgyat meglehet itt kapni, „horribile dictu“ még drogeria is van, a melyben mindenféle kozmetikai szereken kívül jó ostornyélen át még gombokat is lehet kapni.

A rossz napoknak még az előnye is meg volt, hogy tartamuk alatt a lóvásárlást is nyélbe lehetett ütni. Nem kis fáradság, alku-dozás után, mert hisz hat lovat és egy szekeret vásároltunk, sikerült elég jutányosan beszerezni őket. A mi igényeinknek megfelelő lovak 140—160 korona között váltakozó áruak, nem valami „Bukfalosok“, de egész csinos, erős lovacskákat, melyhez hasonlókat odahaza 300 korona körül szoktak eladni.

Most már teljesen kitavaszkodott, mindazonáltal a flóra és fauna nem nagy változatosságot mutat. Például a lepkék közül ezidőszereint csak a *Goniopteryx* repül s egy *Vanessa*-fajt láttam. A többi

rovarrendekből a hymenopterákat és orthopterákat kivéve nagyobb a változatosság, mindazonáltal nem ajánlom entomológusnak, hogy erre a vidékre április hónap előtt elinduljon. A környék már a steppe összes jellegével rendelkezik. Nincs erdő, helyette kopár szikla-területek, majd a különféle szúrós kóróknak egész berkei következnek. Ilyen helyen pedig csak akkor fog intenzivebb élet felpezsdülni, mikor a nap már perzsel és a szúrós kórók kiszökdülnek. Vizi rovarokban azonban nincs hiány s a főfigyelem ilyenkor ezekre fordítandó. A vizek partjain százával sütkéreznek a teknősbékák, melyekből minden fáradság nélkül nagy számmal lehetne gyűjteni.

Mindazonáltal az itteni tartózkodást nem lehet eredménytelennek mondani, de sokkal érdekesebb dolgokat várok a steppétől, melynek már a napokban nekivágunk, a Tur-Göl nagy sós tó megkerülésével Konia felé.

NÁDAY LAJOS.

Rovartani gyűjtések hazánkban. — A folyó évben entomológusaink mint rendszeren lakóhelyük közelebbi-távolabbi vidékén szorgalmasan folytatták kutatásaikat, egyesek azonban távolabbi vidékeket is meglátogattak, azonkívül még több nagyobb gyűjtőkirándulás van tervbe véve, a melyekről azonban csak annak idején adhatunk hírt. Eddig a következő megtörtént kirándulásokról szereztünk tudomást. DR. HORVÁTH GÉZA, JABLONOWSKI JÓZSEF és DR. KERTÉSZ KÁLMÁN a Hortobágyon, CSIKI ERNŐ a Fruska gorában, SCHMIDT ANTAL a Drávatorok vidékén gyűjtöttek. DEUBEL FRIGYES és SCHEESER brassói bogarászok a Radnai havasokon, MERKL EDE (Német-Bogsán) Szászabánya vidékén, továbbá három bécsi gyűjtő: DR. HOLDHAUS, DR. STOLZ és DR. LAUTERER a Magas Tátrában gyűjtenek.

Irodalom.

J. Schilsky: Die Käfer Europas. 47. Heft. Nürnberg, 1911. (Verlag von Bauer & Raspe, Emil Küster).

Az Európa bogarait tárgyaló munka legújabb füzete száz faj tüzetes leírásán kívül, a *Phyllobius* és *Scythropus* nemek fajainak meghatározó kulcsát is tartalmazza. Az összes leírások egynek kivételével (*Mordellistena Engelharti* Dániából), különféle ormányos bogarakra vonatkoznak (köztük 33 *Phyllobius*, 14 *Scythropus*, 8 *Sciaphobus*, 6 *Chiloneus*, 9 *Sibinia* stb.). A leírt száz faj közül 26 a tudományra új. Faunánkban is előfordulnak a leírtak közül a következők: *Phyllobius Stierliniensis* Desbr. (előfordul a Bánságban; DESBROCHERS és STIERLIN hazájának Ausztriát említik, ez azonban helytelen, mert a typus termőcéduláján „Banat“ áll), *Stasioidis parvulus* F. (Dalmácia),